

30 שנה לרצח רבין
עמ' 4

מועלי כל הארצות התאחדו!

זה הדור

ZO HADEREKH زوهديرك

גיליון 42 / 29 באוקטובר 2025

פול ילונג: ראש ישראלי סידס / פול

עמ' 3

כשיש ביבי מי צריך את בנט

90 מאהל / לביד גולן: סול. יא

עמ' 7

המחאה
למען
גיוס
בכפייה

מכתבים למערכת

הרעבה וצפיפות בכלא

הפסקת האש וחילופי החטופים והשבויים בין ישראל לחמאס נחוצים לכולנו כמו אוויר לנשימה. יחד עם זאת, 7 באוקטובר והמלחמה בעזה ימשיכו ללוות אותנו עוד תקופה ארוכה. השפל המבעית שאליו הגענו – ואותו חוונו בעזה ובישראל – מחייב שיקום עמוק של ערך חיי האדם, כבוד האדם וזכויות האדם, ושידוד מערכות של ממש בחקיקה ובקרב גופי הלחימה והאכיפה.

החטופים הישראלים ששבו משבי חמאס מגוללים מסכת קשה של עינויים ושהות בתנאים של רעב, אלימות, פחד, מניעת טיפול רפואי ומניעת מפגש עם כל גורם שאינו שוביהם. הוועד נגד עינויים עומד לצידם של השורדים ובני משפחותיהם, וערוך לתמוך בהם בכוח המומחיות המשפטית והפורנזית שצברנו – לתייעוד הזוועות שעברו ולמיצוי זכויותיהם.

בתמורה לשחרורם של החטופים שוחררו מבתי הכלא והמתקנים הצבאיים כ-1,700 עצורים מעזה שהוחזקו בישראל וכ-250 אסירים תושבי הגדה המערבית. עצור אחר עצור, מספרים הפלסטינים ששוחררו כיצד נעצרו באופן שרירותי וללא אשמה.

הם נכלאו לתקופה ממושכת בתנאי בידוד ורעב, עינויים והשפלות, מניעת טיפול רפואי ומפגש עם עורך דין – וללא כל מידע על אודות גורל יקיריהם. את חלקם ליוונו ועודנו מלווים בהליכים להשגת הכרה וצדק ולמיצוי הדין עם הפוגעים, לרבות ליווי משפחותיהם של כמה מעשרות העצורים שמצאו את מותם בשנים האחרונות בבתי הכלא ובמתקני המעצר בישראל.

המלחמה חלפה, אך מדיניות העינויים כלפי העצורים הפלסטינים שרירה וקיימת. בבתי הכלא עדיין יושבים למעלה מ-9,000 אסירים "ביטחוניים". 3,544 מהם – עצורים מנהליים מהגדה המערבית וממזרח ירושלים, שאין נגדם ראיות ולא הוגש כתב אישום בעניינם. כאלף נוספים מוחזקים ללא זכות להליך תקין, והוא למעשה צורה של מעצר מנהלי. לפחות 300 מהעצורים הללו הם קטינים; יותר מ-100 קטינים מוחזקים במעצר מנהלי.

זה הזמן לפעול בנחישות כדי להבטיח ביעור של הנורמות הפושעות שהשתרשו במערכת הכליאה, והחלפתן בערכים ההולמים את החוק הבינלאומי ואת זכויות אדם.

אנו קוראים לסיום המדיניות העונשית בבתי הכלא – צפיפות היתר, ההרעבה, מניעת הטיפול הרפואי ושגרת ההתעללות הפיזית והנפשית בעצורים; לסגירת מתקני המעצר הצבאיים לאלתר; להשבת הגישה של נציגי הצלב האדום לבתי הכלא; ולמיצוי הדין עם כל אחד מהאחראים לעינויים, להתעללות ולאובדן חיי אדם במתקני הכליאה בישראל. אנו נחושים לעשות כל שביכולתנו כדי שהזוועות שחוונו מאז 7 באוקטובר 2023 לא יישנו.

עו"ד טל שטיינר

מנכ"לית הוועד נגד עינויים

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל

zohaderekh@gmail.com

או לחיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

דברים בשם אומרם

זה השר הממונה על המאבק ביוקר

"שר הכלכלה ניר ברקת (הליכוד) הזמין לפני כמה חודשים את ספינת הדגל של מרצ'ס, מכונית מדגם מייבאך, שמחירה לפני תוספות מתחיל בכ-2 מיליון שקל".

תומר הדר, "כלכליסט", 20.10

ידידי ישראל בארה"ב...

"בכירים בארגון הצעירים הרשמי של המפלגה הרפובליקאית הביעו הערצה להיטלר ופועלו בקבוצה פנימית. אלפי הודעות פרטיות שנחשפו על ידי 'פוליטיקו' כוללות בדיחות על תאי גזים, עבדות ואונס, לצד ביטויים גזעניים קשים כלפי שחורים והאדרה של אידאולוגיות נאציות. 'האם נוכל לתקן את המקלחות? תאי גזים לא מתאימים לאסתטיקה של היטלר', כתב ג'ו מאלינו, ששימש בעבר כיועץ המשפטי של הרפובליקנים הצעירים של מדינת ניו יורק. 'אני מוכנה לראות אנשים נשרפים עכשיו', אמרה אנני קייטי, חברת הוועדה של ניו יורק. אחת ההודעות המזעזעות ביותר נכתבה כאשר יו"ר הסניף בקנזס הבטיח כי בבחירות להנהגת הארגון 'הקבוצה תצביע לאדם הימני ביותר'. התגובה הייתה קצרה: 'נהדר. אוהבים את היטלר'. סגן הנשיא ואנס יצא להגנת צעירי מפלגתו ואמר 'אלה בדיחות של ילדים. ככה הם מתבדחים. אנו לא רוצים להרוס את חיייהם בגלל בדיחה מטומטמת'".

"אל פאיס", 16.10

... ידידי ישראל באיטליה

"אלה רק טיולים' – כך כינתה שרה בממשלת איטליה הימנית הקיצונית, אאוגניה מריה רוצ'לה, את הסוירים של תלמידי תיכון איטלקיים במחנה השמדה אושוויץ בו נרצחו בשואה יהודים איטלקיים רבים. עוד אמרה: 'אלה טיולים מאורגנים שתכליתם לקדם אידאולוגיות שמאליות'".

מוריס אולריך, "הומניטה", 16.10

ונשביל מה יש חברים?

"נשיא ארה"ב דונלד טראמפ הודיע כי החליט להעניק חנינה לחבר הקונגרס לשעבר מטעם המפלגה הרפובליקאית ג'ורג' סנטוס, שהורשע במעילה בכספי קמפיין ובזיוף קורות החיים והיה אמור לרצות עונש של שבע שנות מאסר. טראמפ הודיע על החנינה בפוסט ברשתות החברתיות. 'ג'ורג' סנטוס היה מושחת במידת מה אבל יש הרבה מושחתים בכל רחבי המדינה שלנו שלא מכריחים אותם לשבת שבע שנים בכלא', כתב והוסיף כי סנטוס ישתחרר מיד מהכלא. 'בהצלחה ג'ורג', תהנה מהחיים! כתב עוד הנשיא. סנטוס, שייצג בקונגרס את מדינת ניו יורק מטעם המפלגה הרפובליקאית, נידון בחודש אפריל האחרון לשבע שנות מאסר לאחר שהודה בכך ששיקר לאנשים שתרמו לקמפיין הבחירות שלו ולקח כסף לכיסו הפרטי".

סוכנות אי.פי, 18.10

מועמד האופוזיציה הליברלית מסית נגד האוכלוסייה הערבית בנגב

כשיש בנט - מי צריך את בן גביר

עבאס, בנט ולפיד בחתימה על ההסכם הקואליציוני ב-2021 (צילום: דוברות רע"מ)

מהתפרקות מוחלטת של בתי הספר. התוצאות יהיו העמקת העוני והרחבת הפערים החברתיים.

השותפה הזוטרה של בנט

בחודשים האחרונים גברו המאמצים להרכבתה מחדש של הרשימה המשותפת. כזכור, הרשימה התפרקה ב-2021 בעקבות פרישתה של רע"מ, שהצטרפה לאחר מכן לקואליציה של בנט ולפיד. בימים אלה, סלע המחלוקת העיקרי במשא ומתן לאיחוד הרשימה הוא אופי הרשימה: "חדש-תע"ל" מבקשים רשימה מלוכדת בעלת עמדות פוליטיות ברורות, אך רע"מ מתעקשת על "רשימה טכנית" שתאפשר לה לשמור על חופש פעולה לאחר הבחירות.

בשנים האחרונות הובילה רע"מ גישה חדשה בפוליטיקה הערבית, לפיה חנופה לימין תביא לציבור הערבי תקציבים ומקום ליד שולחן קבלת ההחלטות. ככל הידוע, מנסור עבאס לא ויתר על שאיפתו להצטרף ל"ממשלת שינוי" חדשה עם שותפיו לשעבר בנט, לפיד וליכרמן. בינואר 2023 אמר עבאס על בנט בראיון ל"דמוקרט TV": "יש משבצת חסרה שהיא נפתלי בנט. אחד שבא מהקצה של הימין, הוא נשאר ימין אבל עם גישה יותר ממלכתית, יותר מסתכלת גם על כל חלקי החברה, והצליח בזה... לדעתי, אם הוא היה נשאר במערכת הפוליטית בבחירות התוצאה הייתה אחרת".

אך בנט דוחה את החזון של רע"מ, ואומר בגלוי שמבחינתו ערביי הנגב הם אויבים. הצהרותיו האחרונות הבהירו היטב את גישתו ה"ממלכתית" של בנט ואת השקפתו "על כל חלקי החברה". האם רע"מ, שקיבלה בבחירות האחרונות יותר מ-50 אלף קולות מתושבי הנגב הערבים, באמת רוצה להיות שותפה של פוליטיקאי המסית נגד ציבור בוחריה?

כשאלה פני האופוזיציה הציונית, הגישה שמוביל מנסור עבאס אינה מציאותית. הציבור הערבי יוכל לזכות בהישגים רק באמצעות מאבק עממי נחוש ושותפות עם כוחות דמוקרטיים בציבור היהודי – ולא בהתחנפות לגזענים. צו השעה הוא הרכבתה מחדש של הרשימה המשותפת על ארבעת מרכיביה, על בסיס מצע פוליטי ברור של מאבק לסיום הכיבוש, לזכויות האוכלוסייה הערבית ולצדק חברתי.

א. בן יאיר

נפתלי בנט, ראש הממשלה לשעבר והמועמד המוביל להחלפת נתניהו, פתח השבוע במסע הסתה גזעני נגד האוכלוסייה הערבית בנגב. בכנס פתוח ביישוב עומר אמר בנט: "בנגב הולכת וקמה מדינה פלסטינית. אני אומר בצורה ברורה: אם לא נפעל, נתעורר ל-7 באוקטובר על היישובים בנגב".

לא מדובר בפליטת פה. באותו יום פרסם בנט סרטון ברשתות החברתיות בו אמר: "מדינת ישראל מקימה פה במודע מדינה פלסטינית בנגב בשכנות לבאר שבע, בשכנות לעומר, בשכנות למיתר, בשכנות ללהבים. זה דבר לא יאמן. הרימו ידיים. יש פה פוליגמיה בלי סוף, כשבדואי מתחתן עם שלוש פלסטיניות מחברון, הילדים הם פלסטינים, תפיסה פלסטינית. אתם רואים הרבה יותר איסלאמיזציה מהעבר, פעם הבדואים היו חילונים, פעם הבדואים שירתו בצורה מרובה בצה"ל, היום רק 4%, כאילו הרימו ידיים. אין משילות, תאונות דרכים, נסיעה מטורפת, פרוטקשן, אנחנו חייבים לשים לזה סוף".

כשבנט מתייחס לאזרחי ישראל הערבים כאל מחבל חמאס, וטוען שמתל שבע ומאום בטיין יצא עוד 7 באוקטובר – בשביל מה צריך את בן גביר? כפי שאמר ח"כ איימן עודה, "מדובר באחת מאמירות ההסתה החמורות ביותר שנשמעו נגד האזרחים הערבים. נפתלי בנט לא מבייש את אחרון הכהניסטים".

אך בנט לא לבד. השבוע אמר יו"ר האופוזיציה יאיר לפיד – שותפו של בנט ל"ברית האחים" – כי בממשלה הבאה בכוונתו לקדם הצעת חוק שתקבע כי מי שלא יתגייס לצבא לא יוכל להצביע בבחירות. כלומר, לפיד מעוניין לשלול מאזרחי ישראל הערבים והיהודים החרדים – יחד כ-30% מאזרחי המדינה – את הזכות הדמוקרטית הבסיסית ביותר. שותפו של לפיד לאופוזיציה, איש הימין הקיצוני אביגדור ליברמן, מיהר לברך על הצהרה זו ואמר: "אנשים שקוראים 'נמות ולא נתגייס' או כאלה שזורקים את צו הגיוס לאסלה, מבחינתי הם כולם גיס חמישי".

תלמידים של טראמפ ונתניהו

נפתלי בנט הוא לא רק לאומן וגזען – הוא גם ניאו-ליברל קיצוני. לצד ההסתה הפרועה נגד האזרחים הערבים-בדואים, בנט סיפק השבוע כותרות גם בתחום החינוך. בוועידת החינוך של "דה מרקר" אמר ראש הממשלה ושר החינוך לשעבר כי "צריך לפרק את משרד החינוך". עוד הציע בנט לסיים את הלימודים בכיתה י"א ולא בכיתה י"ב, ולהעביר אחריות ממשרד החינוך לרשויות המקומיות ולבתי הספר. "משרד החינוך צריך להפסיק לנהל", אמר, והבטיח כי בממשלה הבאה יקדם "מהפכה בחינוך".

בדומה למושאי הערצתו דונלד טראמפ ואילון מאסק, בנט לא סבור כי למדינה יש אחריות לספק חינוך ציבורי איכותי ושוויוני לאזרחיה. כשותף לתפיסת "האיש הרזה והאיש השמן" של נתניהו, בנט מבקש לפרק את מנגנוני המדינה ולגלגל את האחריות לשירותים החברתיים על האזרחים. את השלכות ה"מהפכה בחינוך" שמציע בנט לא קשה לחזות: רשויות מקומיות עשירות ימשיכו לקיים מערכת חינוך מתפקדת, בעוד שרשויות וקהילות מוחלשות יסבלו

184 נהרגו ברצועת עזה מאז הפסקת האש

60 שנה ל'זו הדרך'

30 שנה לרצח יצחק

רבין: כך כתבנו אז

ראש הממשלה יצחק רבין נרצח בכיכר מלכי ישראל בתל-אביב בידי איש הימין המשיחי יגאל עמיר השבוע לפני 30 שנה, ב-4 בנובמבר 1995. עם שידור הידיעה על מותו בבית החולים איכילוב, פרסמה חד"ש הודעה בה הביעה "זעזוע עמוק מהירצחו של ראש הממשלה יצחק רבין ז"ל. חד"ש קובעת, כי הרצח הנורא הוא פרי באושים ותוצר בלתי-נמנע של הסתה מתמשכת מצד חוגי הימין נגד ראש הממשלה". עוד קראה חד"ש לרשויות אכיפת החוק ולמערכת המשפט "לפעול בייתר תקיפות לביעור הנגע הפשיסטי".

למחרת, משלחת גדולה של חד"ש ובה חברי הסיעה בכנסת וראשיה עברה ליד ארונו של רבין שהוצב ברחבת הכנסת.

רוב גיליון "זו הדרך" שפורסם כמה ימים לאחר הרצח, ב-8 בנובמבר 1995, הוקדש למעשה הנפשע. במאמר המערכת נכתב על השיחה האחרונה שקיימה סיעת חד"ש עם רבין "בה הדגיש כי הוא נחוש להמשיך בתהליך המדיני, אשר יוביל לחלוקת הארץ, וכי הוא לא יירתע מפני כל המסיתים מהליכוד ושאר ארגוני הימין השוללים את הלגיטימיות של החלטותיו, בטענה הגזענית שקואליציה נשענת על קולות חברי הכנסת של חד"ש המהווים את הגוש החוסם".

לדעת "זו הדרך", "המבחן שבפנינו עומדים שוחרי השלום, וקודם כל מנהיגי מפלגת העבודה, הוא לגלות נחישות דעת, להמשיך בתהליך השלום ולבצע את כל סעיפי ההסכמים [שנחתמו עם הארגון לשחרור פלסטין – אש"ף], ובו-בזמן לנקוט צעדים ברורים וחריפים נגד הקבוצות הפשיסטיות". ברוח דומה, בהודעה של חד"ש ומק"י למחרת הרצח, שפורסמה אף היא ב"זו הדרך", נכתב: "התגובה לרציחתו של ראש הממשלה חייבת להיות האצת המשא-ומתן המדיני לשלום כולל ויציב, קודם כל עם העם הפלסטיני, על בסיס שתי מדינות לשני העמים, ישראל ופלסטין; ועם סוריה ולבנון, וכל זאת על בסיס הנסיגה מכל השטחים שנכבשו ב-1967".

אך בחלוף שלושה עשורים, דבר מזה לא קרה. ישראל תחת הנהגתם של שמעון פרס ובנימין נתניהו לא נסוגה מהשטחים הכבושים, לא קיימה את ההסכמים החתומים עם הפלסטינים, לא קידמה את הקמתה של מדינה פלסטינית בגדה וברצועה ואף לא חתמה על הסכמי שלום עם סוריה ולבנון. אילו בזמן שחלף מאז היו מקדמים את עמדותיה של חד"ש לפתרון הסכסוך, ייתכן ולא היינו מגיעים למלחמת ההשמדה שפרצה עם התקפת חמאס הרצחנית ב-7 באוקטובר 2023.

בגיליון אף פורסם במלואו נאומו האחרון של רבין בטרם נרצח, אותו נשא בפני רבבות שהתכנסו בכיכר מלכי ישראל. הנאום הסתיים במילים "אני רוצה שהממשלה הזאת תמצה כל שמץ, כל אפשרות, לקדם ולהגיע לשלום כולל. גם עם סוריה תהיה אפשרות להגיע לשלום. עצרת זו חייבת לשדר לציבור הישראלי, לציבור היהודי בעולם, לרבים-רבים בעולם הערבי ובעולם כולו – שעם ישראל רוצה בשלום, תומך בשלום, ועל כך תודה רבה לכם".

184 פלסטינים נהרגו ברצועת עזה כתוצאה מהתקפות ישראליות מאז הכרזת הפסקת האש לפני כשבועיים, ב-11 באוקטובר. בנוסף דיווחה השבוע (29.10) מערכת הבריאות בעזה על מאות פצועים ומאות גופות שנמשו מן ההריסות. עוד נמסר כי זוהו 72 גופות מתוך 195 שהחזירה ישראל לפלסטינים.

עד פרסום הגיליון עלה מניין ההרוגים הפלסטינים מאז תחילת המלחמה ב-7 באוקטובר 2023 ל-68,618, ומספר הפצועים הגיע ליותר מ-170 אלף. עוד נמסר כי קורבנות נוספים עדיין מצויים תחת ההריסות ובכבישים, וכי צוותי האמבולנסים וההגנה האזרחית מתקשים להגיע אליהם בשל היקף ההרס וסכנת המצב בשטח. בעזה מעריכים כי לפחות עשרת אלפים גופות טרם נמצאו.

ארגוני הסיוע ההומניטרי הפועלים בעזה דיווחו השבוע כי חל שיפור מסוים באספקת המזון והסיוע. עם זאת, כ-199 אלף טונות סיוע, 73% מהן סיוע במזון, ממתנות מחוץ לרצועה לאחר שאושרו בידי הרשויות הישראליות ושחררו ממכס. אספקה זו מוחזקת ברחבי האזור, לרבות בירדן, במצרים, בישראל, בקפריסין ובגדה המערבית, אף על פי שהיא מוכנה למשלוח.

לפי האו"ם, בין 10 ל-21 באוקטובר סירבו הרשויות הישראליות לאשר 43 בקשות לשחרור מטעני סיוע שהגישו 12 ארגוני סיוע מקומיים ובינלאומיים, בנימוק שהארגונים לא הוסמכו להכניס פריטי סיוע אל עזה. יצוין שנכון ל-13 באוקטובר, עם נסיגת כוחות ישראליים מחלקים של רצועת עזה במסגרת הסכם הפסקת האש, לא נדרשות יותר בקשות לתיאום של תנועות הומניטריות באזורים אלה.

אך התיאום עם הרשויות הישראליות עדיין דרוש עבור תנועות של שירות למעברים בעזה, וכן בחלקים אחרים של הרצועה שעדיין מצויים בשליטת צבא הכיבוש. כמו כן, מאז כניסתה של הפסקת האש לתוקף פחתה כמות האספקה שנשדרה בדרך, לפני שהגיעה לייעדה, לאחר שנאספה בידי האו"ם והארגונים השותפים לו מהמעברים בעזה. בין 10 ל-21 באוקטובר, לפי דיווחים, רק 9% מהאספקה שנאספה ממעברי הגבול נשדרה לפני שהגיעה לייעדה, לעומת כ-80% קודם לכן.

בתוך כך, ארגוני הסיוע ממשיכים להרחיב את מאמציהם לטפל במשבר הביטחון התזונתי החריף ברצועת עזה, באמצעות שילוב של ארוחות חמות יומיות, אפיית לחם וחלוקה של חבילות מזון. נכון ל-21 באוקטובר הגיעה תפוקת הארוחות היומיות ל-945 אלף ארוחות ברחבי עזה, מתוכן הוכנו 872 אלף ארוחות ביום ב-165 מטבחים בנפות דיר אל-בלח ובח'אן יונס, ו-73 אלף ארוחות ביום הוכנו ב-14 מטבחים בנפת עזה.

ימים ספורים לפני הפסקת האש חידשה תוכנית המזון העולמית את פעולתן של תשע מאפיות שלהן סיעה בעבר, המייצרות יותר מ-100 אלף חבילות פיתות במשקל שני ק"ג כל אחת. ב-20 באוקטובר הגיעה חלוקת חבילות המזון, שחודשה עם הפסקת האש, ליותר מ-13 אלף משקי בית. חבילות המזון זמינות ב-27 נקודות חלוקה בשכונות מאוכלסות בדיר אל-בלח ובח'אן יונס, ובשבע נקודות חלוקה בעיר עזה. כעת מתוכנן להרחיב את החלוקה ל-145 אתרים. לטענת תוכנית המזון העולמית, הבטחת אספקה יציבה של מזון והתחלת שיקומה של רמת ביטחון תזונתי מינימלית הן עמוד התווך של עצירת הרעב.

יו"ר חד"ש עיסאם מחזל נושא דברים בפני המועצה. לצדו סגני יו"ר חד"ש, עו"ד נועה לוי וד"ר שוכרי עוואדה (צילום: זוהר דר)

מועצת חד"ש: לאחדות נגד הפשיזם

מדינת פלסטינית בצד ישראל. ח"כ איימן עודה, יו"ר סיעת חד"ש, דיווח לצירים על פעילותה בכנסת. לדבריו, חברי הכנסת של חד"ש עשו שימוש במלוא הכלים הפרלמנטריים למרות האווירה הגזענית והמתקפה עליהם בשל עמדותיהם. עודה הדגיש כי לאחר סיום כהונתו בכנסת ימשיך להיות פעיל בחד"ש ולהיאבק ליישום עקרונותיה.

המועצה בירכה את יו"ר וועדת המעקב העליונה של הציבור הערבי בישראל, ח"כ לשעבר מוחמד ברכה, הצפוי לסיים בקרוב כהונה בת עשר שנים. נתקבלו במושב הראשון ברכות ממזכ"לית תנד"י (תנועת נשים דמוקרטיות בישראל) נסרין מורקוס, ומהרכז הארצי של הקואליציה 'שותפות השלום', עמרי עברון.

דיונים והצעות

בדיון לאחר נאומי הפתיחה השתתפו 26 פעילים, רבים מהם צעירים, שהעלו לדיון נושאים שונים. דוברים אחדים הדגישו את החשיבות של הרשימה המשותפת ושל אחדות הציבור הערבי בישראל.

אחרים הפנו את תשומת הלב למתקפה הקשה של הממשלה על החברה הערבית בנגב, ובמיוחד למדיניות הריסת הבתים. היו צירים שקראו לחיזוק פעילותה של חד"ש בתחום ארגון העובדים, בקרב הנשים ובאוניברסיטאות, ועלו הצעות לרענון המצע הפוליטי של חד"ש.

במושב השלישי של המועצה הצביעו הצירים על הסיכום שהציג יו"ר חד"ש, עיסאם מחזל. הסיכום כלל שלוש נקודות מרכזיות: קריאה לשותפות רחבה של הכוחות הדמוקרטיים בישראל המתנגדים לכיבוש, לגזענות ולפשיזם; המשך המאמץ לשקום הרשימה המשותפת ולחיזוק האחדות במאבק של הציבור הערבי; וגיבוש תוכנית ארגונית לחיזוק הסניפים ולפיתוח הפעילות בקרב צעירים, נשים ובתקשורת. החלטות אלה אושרו ברוב קולות.

אסף טלגם

מאות צירים מרחבי הארץ השתתפו בסוף השבוע (25.10) בכינוס של מועצת חד"ש הארצית שנערך בשפרעם. בכינוס, שנמשך חמש שעות, דנו המשתתפים הערבים והיהודים בסוגיות הפוליטיות הרבות שעל הפרק – מהפסקת המלחמה ותוכנית טראמפ ועד גל הפשיעה בציבור הערבי, הפגיעה הכלכלית של הממשלה במעמד העובדים והמאמץ להרכבתה מחדש של הרשימה המשותפת.

בסך הכל לקחו חלק במועצה 568 צירים מסניפי חד"ש ברחבי הארץ בצד פעילים שבאו לשמוע את הדיונים וכן אורחים ואנשים תקשורת. בתחילת מושב הפתיחה של המועצה עמדו המשתתפים דקת דומייה לזכרם של קורבנות מלחמת ההשמדה הפלסטינים והישראלים. לאחר מכן הציגו ראשי חד"ש דו"חות פוליטיים וארגוניים על הנעשה מאז הכינוס האחרון של מועצת חד"ש.

מסוף המלחמה להקמת מדינה פלסטינית

יו"ר חד"ש עיסאם מחזל סקר את המצב הפוליטי ואמר: "תוכנית טראמפ ל'שלום' היא המשך מלחמת ההשמדה בכלים דיפלומטיים – כל עוד אינה מובילה לסיום הכיבוש ולהקמת מדינה פלסטינית עצמאית במסגרתה עזה, הגדה המערבית וירושלים המזרחית הן חלקים במדינה פלסטינית אחת".

מזכיר חד"ש אמג'ד שביטה הדגיש את מחויבותה של חד"ש להרכבתה מחדש של הרשימה המשותפת, כמסגרת למאבק מאוחד בישראל נגד הפשיזם של החברה הערבית-פלסטינית וכוחות השמאל בציבור היהודי. שביטה אמר: "אנחנו מסרבים לבחור בין שתי אופציות: או איחוד הציבור הערבי או בניית שותפות עם הכוחות הדמוקרטיים היהודים. אנחנו מתעקשים למלא את שתי המשימות האלה".

מזכ"ל מק"י עאדל עאמר ציין במושב הפתיחה: "המלחמה הופסקה אבל לא נגמרה. צריך לעשות את הכל שהיא תגמר. צריך להגביר את המאבק למען הכרה בפלסטין ולהקמה של

עופר עמיאל נואם בהפגנה של מחאה העם חיפה במוצ"ש 18 באוקטובר 2025 (צילום: מחאת העם חיפה)

עופר עמיאל: ישראל לא תהיה דיקטטורה פשיסטית מתנגדי המשטר נרדפים ומושתקים

במדינת ישראל? אני חזק, נחוש ומאמין בצדקתנו ובעתיד. אני גם מוקף בחברות ובחברים מופתיים, מסורים, נחושים, מחויבים לעם, למולדת, לשורשים, לחופש, לשוויון, לצדק לאמת לעשייה... ל-ר-ע-ו-ת.

בזמן שאנחנו עומדים כאן חופשיים – חברים שלנו, "עצורי הפחים" מירושלים, אחים למאבק, זורקים חודש וחצי בבית המעצר ניצן במעצר לא מידתי שמתודלק בידי גורמים פוליטיים. הם זורקים בתת-תנאים בצד רוצחים ואנסים מורשעים, סופגים התעללויות מסוהרים, וסומנו כמטרה של מכונת הרצל על מנת להשתיק מחאה דמוקרטית, צודקת ולא אלימה.

לצערי, הענף השחור הכבד אשר יורד עלינו כבר שנים – עדיין כאן. בישראל, בחודש אוקטובר 2025 מתנהל מסע ציד תוך השתקה והעלמה של מתנגדי שלטון שמבצעים מחאה חוקית ולא אלימה. זו מחאה שמאחוריה עומד רוב העם כבר שנתיים וחצי, מחאה שקצה בשחיתות, בהרס, בשנאה, בשררה ובריסוק החברה והכלכלה בישראל.

אנשים נקטפים מהבית, מהרחוב ומהעבודה כי עמדו עם דגל או שלט ושרו. השוטרים נבוכים בחלקם עם הנחיות הזויות על מה מותר להגיד, ואחרים מצדיקים את מעשיהם בעזרת "הנחיות מלמעלה". מטאטא המקרתזם הופך להיות גס וחסר אבחנה מיום ליום. מבצרי הדמוקרטיה ושומרי הסף קורסים אחד אחר השני וקווים אדומים נחצים.

אנו נאבקים בנוכל-על, נאשם בפלילים שממשיך להסתובב בשמש כשפדחתו הסגולה מרוחה כולה בחמאה. יחד עם בנו המשתמט, נערת פוטו-שופ עבריינית מורשעת וכל חברי ממשלת החורבן, בטלנים חסרי כשרון או יכולת אותם אסף סביבו בהיותם רודפי שררה, כוח וכבוד – בדרך הבריחה שלו ממשפט אמת. אבל ישראל לא תהיה דיקטטורה פשיסטית, כי אנחנו הרוב ועשויים פלדה. אנחנו לא נוותר לעולם.

עופר עמיאל

מדבריו בעצרת במרכז חורב, חיפה, 18.10

ביום ראשון (12.10) נקטפתי בצהרי יום ממקום העבודה לעיני משפחתי ולקוחות למעצר שהיה אלים מראשיתו, ללא צו, ללא עילה אמיתית. במהלכו ספגתי אלימות, השפלות, פציעות, הגבלת מים, נגררתי במשך שש שעות בתא מעצר אחורי בניידת בדרכים ברחבי הארץ, אזוק בידי וברגליי, מסע שכל תכליתו נקמה והפחדה.

המעצר תוזמן היטב. ופורסם בערוץ 14 עוד לפני שבוצע. קדם לו מסע הסתה הטרדות ואיומים עלי, על אהובתי, על ילדיי. המסע הוצת ותוכנן היטב בידי שר בטלן בממשלת ישראל כחשבון נקמה אישי מול אזרח, יחד עם עושי דברו בארץ ובמיאמי, תוך שימוש בהכפשות מחליאות, שקרים ועיוות המציאות.

אני ישראלי, יהודי, לוחם בצבא, לוחם באזרחות, פטריוט, ליברל, משלם מיסים, חסר רישום פלילי, אפילו עבירת תנועה אין לי. אבל אני מתנגד משטר שנלחם בשלטון מושחת. מותר לי? רב ניצב דני לוי – האם עדיין מותר להיות מתנגד משטר

כלי שרת של דיכוי

יש בישראל אנשים שנלקחים בידי המשטרה. אזרחים, צעירים ומבוגרים שנגררים, נעצרים ונחקרים – לא כי פשעו, אלא כי העזו למחות. כי צעקו, כי כאבו, כי לא שתקו, כי דרשו. אני רואה אותם יום אחר יום בתחנות המשטרה, בבתי המשפט, במעצרי שווא.

אלה אנשים שנעצרו לא כי הם פושעים, אלא כי שוטרים קיבלו "הוראות מלמעלה". המשטרה, לצערי, במקום להגן על זכויות האזרח, הפכה כלי של הפחדה ודיכוי – לעצור כדי להשתיק, להשפיל כדי להרתיע. אילו אותה נחישות הייתה מופנית לטיפול בבעיות החברה הערבית היינו רואים פחות לוויות ופחות פחד ברחובות.

גאלב סלאמנה

מדבריו של עו"ד סלאמנה בהפגנה בחיפה, 18.10

במקום להיאבק בממשלה - אגודת הסטודנטים נאבקת בציבור

המחאה למען גיוס בכפייה

סטודנט מדביק כרזה מיליטריסטית על שלט רחוב בבני ברק (צילום: אגודת הסטודנטים באוניברסיטת תל אביב)

השליט להמשך רצח העם, הכיבוש, הטיהור האתני וביסוס משטר העליונות היהודית.

דרישתה של הנהלת האגודה לכפות את חוק הגיוס על בני החברה החרדית היא צעד פוליטי מביש בשם תפיסת עולם ציונית-מיליטריסטית. ההתנגדות של האגודה לחוק הגיוס אינה "מחאה" אמיתית, אלא ביטוי לתפיסה הממסדית כי מדינת ישראל שייכת רק לעם היהודי, וכי הצבא מייצג את האינטרסים של "העם". היא מוכיחה שוב כי אי-אפשר לייצג את הסטודנטים הפלסטינים וגם את הסטודנטים היהודים ובה בעת להתבסס על תפיסת עולם לאומנית וגזענית כמו הציונות.

אביתר רובין

תאי חד"ש במוסדות להשכלה גבוהה פתחו את שנת הלימודים

תאי הסטודנטים של חד"ש באוניברסיטאות ובמכללות ברחבי הארץ פתחו השבוע את שנת הלימודים בחלוקת כרוזים בקמפוסים. בכרוזים נכתב בערבית ובעברית: "האוניברסיטה אינה רק מקום לרכוש ידע, אלא זירה של מאבק לשינוי חברתי ופוליטי. אנו מזמינים אתכם/ן להצטרף אלינו ולקחת חלק במאבק".

אגודת הסטודנטים באוניברסיטת תל אביב פרסמה ב-16 בספטמבר הודעה דרמטית, בה הבטיחה להשבית את תחילת שנת הלימודים האקדמית במחאה על חוק הגיוס שמקדמת הקואליציה. אך בשבוע שעבר הודיעה האגודה על ביטול השביתה בעקבות דחיית הדיונים בחוק הגיוס בכנסת, והשבוע נפתחה שנת הלימודים כסדרה.

השביתה שתוכננה הייתה אמורה להיות שיא במאבקה של אגודת הסטודנטים נגד "חקיקת חוק גיוס לא שוויוני". לפי המסרים שהפיצה האגודה לחבריה, "הנושא הזה בוער בקרבנו לאור מצוקת חברינו לספסל הלימודים משרתי המילואים, שנלחמו בשנתיים האחרונות ללא הרף בהגנה עלינו ועל מדינת ישראל". הצעת חוק הגיוס שהייתה אמורה לעלות להצבעה בוועדת החוץ והביטחון עוררה את התנגדות האגודה, שטענה כי החוק המוצע יפגע בהיקף המגויסים לצבא ובכך יכביד את הנטל על הסטודנטים המשרתים במילואים ויקשה להתייזב לשירות.

שביתת הנפל של אגודת הסטודנטים ממחישה את סדר העדיפויות הפוליטי של מה שמכונה "הציבור הליברלי" בישראל, אך איננה מחדשת לנו דבר. כשהאגודה מעזה סוף-סוף להרים ראש ולבטא עמדה פוליטית – היא תומכת במלחמת ההשמדה הרצחנית של הימין בעזה. כפי שאמרה יו"ר האגודה: "אנחנו לא נגד המלחמה, אנחנו נגד ההשתמטות ממנה". במקום לדרוש להפסיק את המלחמה הפוגעת בסטודנטים, האגודה דורשת לגייס בכפייה עוד בשר תותחים.

רצח העם בעזה עדיין זוכה בתמיכה נרחבת בציבור הישראלי. השאיפה הרווחת "לסיים את המלחמה" נשענת בעיקר על המאבק להחזרת החטופים והשבויים הישראליים. מלחמת הנצח של ישראל בעם הפלסטיני עדיין נשענת על רוב מוצק בציבור היהודי – ומכאן הרצון להעניש כל מי שלא לוקח חלק בפרויקט הממשלתי הבסיסי מאז ומעולם.

המאבק נגד חוק הגיוס מוכיח עד כמה אגודת הסטודנטים (והחברה הישראלית בכללותה) מנותקת מהחברה הפלסטינית בישראל, ועד כמה ניסיון לגישור נידון לכישלון כל עוד הוא מבוסס על עקרונות ציוניים. הדרישה – הלכאורה הגיונית – ל"שוויון בנטל" ממשיכה את קו המחשבה הציוני-ליברלי שאינו מסוגל לראות את הסתירות הטבועות בה. הדרישה של האגודה היא ביטול פטור הגיוס לחרדים, כלומר שוויון בנטל בין יהודים בלבד. שהרי ציפייה או דרישה מהאזרחים הערבים להתגייס תחייב גם ליישם את שוויונם בכל המישורים.

ההתעקשות על גיוס יהודים מבטאת את התפיסה הבסיסית שמדינת ישראל היא מדינת הלאום ליהודים בלבד, ושרק מיהודים מצופה "לשרת" אותה.

הציבור הערבי מבין היטב כי הצבא הישראלי אינו "מגן" על אזרחי ישראל היהודים והערבים, אלא כלי בידי הממסד

האיגודים בארה"ב ניסחו עקרונות להגנה על זכויות עובדים

סכנות הבינה המלאכותית במקום העבודה

"אמזון, אנחם לא רובוטים": השבוע הודיעה הנהלת אמזון על פיטורי 14 אלף עובדים והחלפתם בבינה מלאכותית (צילום: איגוד עובדי אמזון)

לקדם מערכות להכשרת כוח העבודה

שינוי טכנולוגי יכול להוביל לשינוי משמעותי בכישורים הנדרשים בשוק העבודה, במיוחד כאשר עבודות ותעשיות חדשות מתפתחות בקצב מהיר. במקרים רבים מוצעות לעובדים הכשרות מקצועיות חפוזות באיכות נמוכה, המספקות לכאורה פתרון מהיר אבל אינן עוזרות לעובדים באמת. במקרים אחרים לא מוצעות לעובדים תוכניות סיוע כלשהן, מה שמוביל לאובדן משרות. תחת זאת, יש לפתח ולהציע לעובדים תוכניות הכשרה יסודיות הכוללות התמחות מקצועית בתחום הבינה המלאכותית, בשיתוף פעולה עם איגודי העובדים.

מרכזי ההכשרה המקצועית של ארגוני העובדים בארה"ב הם מערך ההכשרה השני בגודלו לאחר אתרי ההכשרה של משרד ההגנה של ארה"ב. מרכזי הכשרה אלה הם הוכחה לכך שניתן להכין עובדים לעבודות טכנולוגיות באיכות גבוהה המסוגלות לכלכל את משפחותיהם. החדשנות לא תצלה אם העובדים לא יקבלו תמיכה, ואם איגודים לא ימלאו תפקיד מרכזי בניהול השינויים – כפי שתמיד עשו.

להגן על זכויות האזרח ולמנוע אפליה

מערכות בינה מלאכותית עלולות להאיץ שיסוע ואפליה, ולהחמיר מגמות של אי-שיוויון בשל התבססות על הנחות סמויות הקשות לזיהוי ולערעור. כאשר מערכות קבלת החלטות אלגוריתמיות מפלות אדם על בסיס גזע, מגדר, גיל, מוגבלות או כל מאפיין מוגן אחר, שימושים אלה מפריס זכויות אזרח וצריכים להיות אסורים. איומים אלה אינם מוגבלים רק למקומות עבודה, אלא עלולים לזלוג לחברה כולה.

כאשר מערכות בינה מלאכותית משמשות להפצת מידע שגוי או זיופים – במיוחד בהקשר פוליטי – הן חותרות תחת הדמוקרטיה ותחת הוגנות הבחירות. המהירות, הגמישות והמחיר הזול של ייצור תוכן באמצעות בינה מלאכותית גנרטיבית הובילו למילוי הרשת בתכנים העושים רושם מציאותי, אך עלולים להתברר כמטעים או שקריים. שימוש זה חותר תחת אמון הציבור ופוגע בשיח הרחב ההכרחי לקיום חברה דמוקרטית. לכן נחוץ לפקח על השימוש בבינה מלאכותית ברשת, ולוודא כי לחתירה תחת הדמוקרטיה וזכויות האזרח יהיו תגובות ביקורתיות משמעותיות.

רוי רוזנברג

יש נתיב בו טכנולוגיה יכולה להפוך את העבודה לטובה ובטוחה יותר, עם משרות יציבות וטובות, שכר הוגן ואיכות עבודה טובה יותר. לשם כך יש לנסח חוקים שיבטיחו כי השימוש בבינה מלאכותית יהיה בטיחותי, אחראי והוגן – ולא יאיים על הביטחון הכלכלי של מעמד העובדים.

לשם כך ניסחה הפדרציה של איגודי העובדים האמריקאית AFL-CIO כללים המציבים בראש סדר העדיפויות את העובדים. הכללים מתייחסים לצרכי העובדים בתהליך הפיתוח והמחקר, בשילוב הטכנולוגיה החדשה בעבודה ובשולחן המשא ומתן מול המעסיקים. אם ייושמו כללים אלה, מעסיקים יצטרכו לחשוב פעמיים לפני שיכניסו לשימוש מערכות בינה מלאכותית שיפגעו בעובדים או בקהילותיהם.

כאשר לעובדים יהיה קול חזק, הבינה המלאכותית תעצים את המוסדות הדמוקרטיים במקום להחלישם, ותבטיח כי השירותים הציבוריים לא יפגעו משימוש לא ראוי בכלים החדשים. הבינה המלאכותית צריכה להיטיב עם כולם, לא רק עם ברונגי הטכנולוגיה ובעלי המניות של התאגידים.

לאורך ההיסטוריה האמריקאית, עמדו איגודי עובדים במרכז השינויים הטכנולוגיים ונאבקו כדי לוודא כי שינויים אלה ישרתו את העובדים, כדי להפוך את העבודה לטובה ולבטוחה יותר. הבינה המלאכותית אינה שונה, ואסור לחזור על טעויות העבר כמו למשל האוטומציה שהעדיפה רווחים קצרי-טווח לתאגידים ולמשקיעים והותירה את העובדים ומשפחותיהם להתמודד לבד עם העלות.

בינה מלאכותית פוגענית אינה בלתי נמנעת. הבחירות שלנו כיום יקבעו את עתידה של הטכנולוגיה ואת השפעתה על מקומות העבודה. לא לעשות כלום – כפי שממליצות קבוצות אינטרס של חברות הטכנולוגיה הגדולות – זו בחירה שגויה. להלן יוצגו העקרונות שאימצה פדרציית העובדים האמריקאית עבור בינה מלאכותית הוגנת, בטוחה ואחראית השמה את העובדים במרכז.

הטמעת בינה מלאכותית - בתיאום עם העובדים

יותר ממאה שנים מנהלים ארגוני עובדים משא ומתן עם מעסיקים לגבי הטמעת טכנולוגיות חדשות במקומות עבודה – והבינה המלאכותית איננה שונה. הטמעת הבינה המלאכותית צריכה להיעשות בהסכמת נציגי העובדים, כדי לוודא שהטכנולוגיה חדשה הופכת את העבודה לטובה יותר, מכבדת את זכויות העובדים ואינה פוגעת בכוח העבודה.

אם הבינה המלאכותית מובילה לשיבוש העבודה או להחלפתה, חיוני לספק לעובדים התראה מוקדמת על צמצום במשרות ובפונקציות עבודה ולדאוג להעסקה מחודשת של העובדים שיפגעו מכך. כמו כן יש לספק להם תמיכה כלכלית והכשרה תעסוקתית מחודשת. אסור להשלים עם כפייה של שינוי טכנולוגי על כוח העבודה.

אכיפה חזקה של זכויות עובדים היא הכרחית למניעת שימוש בבינה מלאכותית ככלי לשבירת איגודים מקצועיים ולצמצום זכויות העובדים. הכרחי להכניס הגנות שימנעו ממעסיקים להפוך את מערכות הבינה המלאכותית לכלי נשק שימנעו מעובדים להתאגד. מערכות ריגול ומעקב עלולות להתרועע בפני ההנהלה כאשר עובדים מדברים בשירותים או כשהמילה "ועד" מוזכרת; לעקוב אחרי עובדים "בעייתיים"; ולתמרן את שעות העבודה כדי למנוע התאגדות או אפילו להגיב נגד ניסיונות התאגדות.

השקת ספרו של פרופ' מיכאל קרן בגדה השמאלית

דן עומר ומלחמת התרבות בישראל

עטיפת הספר על דן עומר בהוצאת פרדס

פסטיבל סרטי נשים ב-ים

הפסטיבל הבינלאומי לסרטי נשים בירושלים מתקיים השבוע זו השנה השישית. הקרנות של עשרות סרטים מהארץ ומהעולם מתקיימות בסינמטק ירושלים וברחבי העיר. הפסטיבל חרט על דגלו לתת בימה לנשים יוצרות קולנוע. הסרט "מאמא" (2015, דובר עברית ופולנית) של הבמאית אור סיני יוקרן הערב (רביעי) בשעה 20:30 בסינמטק 2. במרכז הסרט: מילה עובדת בישראל הרחק ממולדתה, בתקווה לצבור כסף שיבטיח את עתיד משפחתה. כאשר תאונה בלתי-צפויה מחזירה את מילה לכפר הפולני העני שממנו באה, היא נאלצת לקבל את העובדה שהזמן החולף שינה את בני משפחתה ללא היכר, ולמעשה גם אותה. לא הספקתן להגיע הערב? אל דאגה, זו הקרנה טרום בכורה, הסרט מיועד להפצה מסחרית.

שיבוץ עיר / בעריכת לריסה מיכאל

ון / חולקט ~ אורי קרין

הוצאתי את הפוף לכבודך. לכבודי
הוצאתי את הפוף ביום שבו הגעתי. בעדך ובעדי
תגננו את הפוף בידך
תנכנו את הפוף
התרגשתי שזהו יומו הראשון של הפוף
וספרתי לך שאני מתרגשת מזה שזה
יומי ויומך הראשון עם הפוף
הזדנינו מעל הפוף
התהפכנו לצד הפוף
וגמרנו – בסוף גמרנו – עם הפוף
ונכנסנו מתחת לפוף
והיה לנו חם
(בקטע מגזם)

"כיצד יכלה אומה שלמה לשתף פעולה ברצח. חיילים, אם לא תסרכו לפקודות לא חוקיות כאלה - אתם הרוצחים! אזרחים, אם לא תפעלו בזה הרגע למנוע פקודות כאלה, הנכם משתפי פעולה וכמו הגרמנים לא תוכלו לטעון אחר כך לא ידענו" - כך כתב הסופר והמשורר דן עומר בעקבות הוראה שניתנה בצבא לירות בפלסטינים פליטי מלחמת יוני 1967, אשר ניסו לשוב לגדה המערבית שתחת כיבוש.

פרופ' מיכאל קרן פרסם באחרונה ביוגרפיה חדשה על עומר: "התפסן בקפה טעמון" - דן עומר ומלחמת התרבות בישראל" (הוצאת פרדס). ביום ראשון הקרוב, 2 בנובמבר, תיערך בשעה 19:30 השקתו במועדון הגדה השמאלית בתל-אביב בהשתתפות ח"כ לשעבר דב חנין (חד"ש), פרופ' אסנת עקירב, קוקו דרעי והמחבר פרופ' קרן; תנחה נועה לוי.

דן נולד במשפחת מרני ברמת גן בפברואר 1940. למד בבית החינוך לילדי עובדים ובבית הספר החקלאי מקווה ישראל. היה אוטודידקט: לא השלים לימודיו בתיכון ולא רכש השכלה אקדמית. בגיל 16 שינה את שמו ל"עומר" ויצא לחווה כרי דשא שליד הכנרת, שם למד בוקרות. בצעירותו עבר לירושלים והיה מבאי בית הקפה טעמון המיתולוגי שפעל אז במרכז העיר מול משכן הכנסת (כיום מוזיאון הכנסת).

בטעמון נתקבל עומר בזרועות פתוחות לכוהמה הירושלמית. הוא יצא לאנגליה, כדי להשתלב בעסקי המשפחה, אך נטש אותם והתקרב לחבורת האמנים הישראליים שישבו בלונדון בראשית שנות הששים, בהם עמוס קינן, שמעון צבר, מנשה קדישמן ואחרים.

בשנת 1961 שב לירושלים ופתח לזמן קצר חנות ספרים מול קפה טעמון, שהיה כעבור עשור מקום לידתה של תנועת הפנתרים השחורים. ב-1967 גויס עומר לחטיבה הירושלמית, והצטיין כחובש קרבי. מיד לאחר המלחמה הבין היטב את נזקי הכיבוש ונמנה עם הראשונים שקראו לנסיגה מיידית מהשטחים. באותה תקופה התקרב לסופרי ירושלים ומשורריה ובהם יהודה עמיחי, פנחס שדה, אריה זקס, אהרון שבתאי ואחרים.

עומר היה מבקר ספרותי חריף ונשכני במיוחד. במשך שבע שנים ערך את הטור הספרותי "נמר של נייר" בשבועון "העולם הזה". הוא חולל לא מעט שערוריות ספרותיות, הן כסופר והן כמבקר, ועורר עליו טינה ושנאה של רבים. יחד עם זאת, היה מדורו "נמר של נייר" אולי החריף והאמיץ בכלי הביטוי והביקורת באותה תקופה ותרם תרומה מכרעת לריענון שורות ולשחיטת פרות קדושות. במקביל היה עומר פטרונם של מחברים, צעירים וותיקים כאחד, שנדמו בעיניו יוצאי דופן או אנטי-ממסדיים דוגמת המשורר מרדכי אבי-שאל (שרבים משיריו פורסמו ב"זו הדרך"), מידד שיף, עמוס אריכא, יגאל גלאי, רינו צורר, אריה קרישק, יצחק בר-יוסף ורבים אחרים. עומר התגורר בירושלים רוב חייו וכן בקיבוץ שמיר. בשנת 1984, לאחר סדרה של התקפי לב ולאחר שסירב לעבור ניתוח מעקפים, נפטר דן עומר בירושלים. בין ספריו: "לילה ארוך" (1963), "אלוהים בגינס: ושירים אחרים, 1962-1965" (1966), "בדרך" (1966) שהצנזורה נאסרה על הפצתו, "פואמות דוקומנטריות 1967-1965" (1967), "בוקר טוב מהפכה; קשיים ביצירת גיבורים לאומיים" (1975) ו"בעקבות עומד האש" (1982).

יוסי אבו

טרור מתנחלים שלוח-רסן

מהשכונות, מבלי שדווח על מעצרים או חיפושים בבתי. כפר מאלכ אף הוא הפך בשבועות האחרונים, מאז תחילת עונת המסיק, מוקד לתקיפות מתנחלים.

במקביל נמשכו תקיפות המתנחלים ברחבי הגדה. במוע"יר שממזרה לרמאללה תקפו המתנחלים חקלאים שעבדו בשדותיהם בעיצומה של עונת המסיק. באירוע נוסף פלשו מתנחלים לשטחים חקלאיים באזור ואדי עומר מדרום למוע"יר ומנעו מבעלי האדמות להגיע לשדותיהם.

באזור ואדי סעיר השמידו מתנחלים חמושים יותר מ-80 עצי זית ותיקים, בתחום העיירה סעיר מצפון-מזרח לחברון. לפי מקורות מקומיים, קבוצות מתנחלים תושבי ההתנחלויות אספו וקדומים, שהוקמו על אדמות כפר סעיר, השתמשו במסורים חשמליים כדי לכרות את העצים, השייכים לכמה חקלאים מקומיים. כל העצים הושמדו כליל.

השחתה זו היא אירוע נוסף בשרשרת תקיפות חוזרות מצד תושבי שתי ההתנחלויות. בתחילת אוקטובר הם כרתו למעלה מ-200 עצי זית עתיקים ולמעלה מ-100 עצי שקד באזור הצפוני של סעיר, כחלק ממדיניות מתמשכת שנועדה לגרש את התושבים מאדמותיהם ולהרחיב את ההתנחלויות הסמוכות.

סרבנית כיבוש נשפטה למאסר

הצעירה דניאל שולץ התייצבה השבוע (26.10) בלשכת הגיוס בתל השומר והכריזה על סירובה לשרת בצבא במחאה על רצח העם והכיבוש. מאוחר יותר נשפטה ל-20 ימי מאסר, כך מסרה רשת מסרבות. לאחר שנשפטה הוגשה בקשה לשחררה מהצבא על בסיס ועדת מצפון.

מלבד שולץ, יושב כעת בכלא הצבאי עומר ירון – חייל בשירות סדיר שסירב כבר לפני שלושה שבועות. לאחר שעונשו התעכב, נכנס ירון אתמול ל-20 יום מעצר. בכלא הצבאי כלוא גם ר', שסירב לשרת אחרי שהחל את שירותו הצבאי ונשפט בשבוע שעבר ל-20 ימי כליאה. הסרבן יובל פלג סיים את תקופת הכליאה השלישית שלו.

שותפות השלום

הפגנה: "לא נעזוב את עזה לבדה"

יום שישי, 31.10 | 15:00 | טייבה | פרטי הסעות - בהמשך

חד"ש - סניף ת"א

אסיפה ציבורית בהשתתפות

ד"ר יוסף ג'בארין

יום שני, 3.11 | 20:00 | אחד העם 70, תל אביב

כוחות הכיבוש ירו למוות השבוע (26.10) בצעיר פלסטיני במחסום מיתר, סמוך לעיירה אדהריה שבדרום הר חברון. משרד הבריאות הפלסטיני מסר כי ההרוג הוא מוחמד בסאם טיאהה שעור, בן 20. בתגובה, מסר דובר צה"ל כי "חיילים ירו למוות פלסטיני שהסתנן דרך גדר הגבול באזור מחסום מיתר". באותו יום נפצע ילד פלסטיני בן 14 מירי כוחות הכיבוש במהלך פשיטה על העיירה תורמוס עיא, צפונית-מזרחית לרמאללה. סוכנות וואפא מסרה כי חיילים חדרו לעיירה, התפרסו ברחובותיה וירו קליעים מצופי גומי לעבר הילד בזמן שחזר לביתו, מה שגרם לפציעה ברגלו. מצבו הוגדר יציב. עוד נמסר כי לאחר הירי תקפו החיילים את הילד במכות קשות, וכתוצאה מכך הוא סבל מחבלות נוספות בגופו. יצוין שתורמוס עיא הפכה בשבועות האחרונים מוקד של תקיפות מתנחלים, וגם השבוע תקפה קבוצת מתנחלים חקלאים שעבדו בשדות העיירה, גנבה את יכול הזיתים ונמלטה מהמקום.

ארבעה פלסטינים נוספים נפצעו מירי חיילים במהלך פשיטה שביצע הצבא על מחנה הפליטים אמערי מדרום לרמאללה. כוחות הכיבוש חדרו למחנה ופתחו באש לעבר התושבים, מה שהוביל לפציעתם של ארבעה אזרחים – אחד מהם נורה בבטנו ופונה במצב קשה למרכז הרפואי הפלסטיני, ושלושה נוספים נפצעו בגפיים התחתונות.

כמו כן פשטו כוחות הכיבוש על הכפר מאלכ, צפונית-מזרחית לרמאללה. חיילים נכנסו לכפר והתפרסה בכמה

השבוע לפי איתי בנימיני

זו הדרך ברשתות החברתיות

zoha.org.il

וואטסאפ

טוויטר

פייסבוק

אינסטגרם

טלגרם

